

Parlak Fikir Pastası • Luigi Ballerini

Türkçesi: Nilüfer Uğur Dalay • Çocuk Kitaplar • Roman • 160 sayfa • Önerilen sınıflar: 5, 6, 7
BİREY ve TOPLUM • DUYGULAR • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER
pastacılık • yaz kursu • arkadaşlık • önyargı • kentsel dönüşüm • aile • ebeveyn kaybı • belediye • kekemelik • dayanışma • yaratıcılık

İtalyan Andersen ödüllü yazar **Luigi Ballerini**, Türkçe'deki bu ilk romanında, okurlarını uzun süre zihinlerden silinmeyecek leziz bir yolculuğa çıkarıyor. Tadı damakta kalan sınırsız karakterler ve betimlemeler mis kokular eşliğinde, bir pasta evinden içeriye davet ediyor. Tek tek her insanın duygu durumuna dair saygı ve hoşgörü sarmalı kuran roman, eşsiz bir yaratıcılık ve dayanışma evreni kuruyor; arkadaşlığı, dayanışmayı ve sevgiyi yüceltıyor.

Marta, yaz tatilinde neler yapacağını düşünüp dururken yolu, bulunduğu sokağın griliğinde yemyeşil çiçek gibi açan bir pasta evine düşer. Kişilere ve durumlara özel, leziz pastacılar yapan Euforgia Hanım'ın kursuna katılmaya karar verir. Babasının sorunlu öğrencisi Matteo'yu da kursa katılmaya ikna edince, pasta kremalı, krem şantili, meyveli, pudraşekerli nefis saatler başlar. Ancak, belediye bu gri sokağı tümünden değiştirmek üzere kolları sıvamıştır!..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Marta'nın babaannesi girdikleri pastaneden neden aceleyle çıkmak istiyor? Neden tedirgin oluyor?
2. Marta'nın babası, diğer öğretmenlerin gözde öğrencisi Matteo Bradanini'ye neden haksızlık yaptıklarını düşünüyor? Matteo'nun sorunu ne?
3. Babasının, dedesi ve babaannesiyile birlikte tatil yapması önerisini geri çevirme tarzı, dili ve nedenleri Marta'nın hangi kişilik özelliğini yansıtıyor? Çevrenizde böyle bir teklife aynı cevabı verebilecek kaç kişi var? Siz ne cevap verirdiniz?
4. Annesi olmayan Marta'nın ailesinde nasıl bir işbölümü ve dayanışma var? Annesi olmamasına rağmen Marta'nın mutlu bir çocuk olduğu söylenebilir mi?
5. Euforgia Hanım'ın mağazacılık ilkeleri neler? Dükkânı diğerlerinden ne bakımdan farklı? Çevrenizde böyle bir pastacı dükkânı açılrsa müşterisi çok olur muydu?
6. Euforgia Hanım pasta yaparken yaratıcılığını nasıl kullanıyor? Neden herkese farklı bir pasta yapıyor? Sizce bu yöntem daha çok ticari açıdan mı moral açıdan mı başarılı?
7. 49. sayfada Marta, Euforgia'nın pastacılığını babasına terzi örneğiyle anlatıyor. Siz neye benzeterek anlatırdınız?
8. Marta, Matteo'yla pastacıda ilk karşılaşmalarında, babasının onun öğretmeni olduğunu ve babasının anlatımlarından kendisini zaten tanıdığını söylemiyor. Bu davranış bir aldatma ya da yalan sayılır mı? Böyle bir samimiyetsizlikle başlayan arkadaşlık sizce sağlıklı sürer mi?
9. Marta, Matteo ile arkadaşlığını dedesi ve babaannesinden neden saklamak istiyor? Babaannesinin bu arkadaşlığa ne tepki vereceğinden korkuyor?
10. Belediye pastaneyi neden yıkmak istiyor? Belediye başkanının bu işteki rolü ne? Bu tarz eski yerleşimlerin yıkılarak yeni beton binaların yapılması konusunda ne düşünüyorsunuz? Kentsel dönüşüm adı verilen bu uygulamanın çevrenizde örnekleri var mı?
11. Marta ve Matteo yıkıma karşı ne planlıyor; yıkıma nasıl hazırlanıyorlar? Pavlova, başkanı etkileyerek yıkımdan vaz geçirebiliyor mu?
12. Pavlova, başkan üzerinde neden etkili olmuyor? Matteo'nun yıkımdan çıkardığı son pavlova sayesinde neyi fark ediyorlar? Pavlovanın adı neydi, mesajı doğru kişiye ulaştı mı?

13. Birbirleri hakkında söylemedikleri gerçekleri sonunda karşılıklı olarak itiraf eden Marta ve Matteo, neye dayanarak Euforbia'nın hayata yeniden başlayabileceğine inanıyor?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Araştırma:** Kekemeliği araştırın. İnsanlar neden ve hangi durumlarda kekeleyor? Tedavisi var mı, nasıl? Çocuk yaşlarda kekeleyen biri yetişkin olduğunda akıcı konuşabilir mi? Ülkemizde yaygınlık oranı ne? Kekeleyene toplum nasıl tepki veriyor, bu tepki kekeme bireyi nasıl etkiliyor? Bu ve benzeri soruların yanıtlarını sınıfça araştırın ve bulguları irdeleyin, farkındalığınızı arttırın.
- **Karikatür:** Öğrenciler gruplar halinde çalışarak romanın ana kişi, durum ve mekânlarının (Marta, Matteo, Euforbia Hanım, pastacı dükkânı, yıkım anları, pavlova yiyen belediye başkanı) karikatürlerini çizsin. Her grup ayrı bir karakteri/mekânı çizdiğinde her birinin farklı yorumları ortaya çıkacaktır. Bütün çizimler, "Parlak Fikir Pastası Aile Albümü" köşesinde temalarına göre gruplanarak sergilensin.
- **Tartışma:** Marta'nın babaannesinin, pastalarını tatmadığı ve yakından tanımadığı halde Euforbia'nın dengesiz ve deli bir kadın olduğunu savunması önyargılı bir davranış. Romandaki diğer önyargı örnekleri neler? Hep birlikte, yaşamda, hatta yakın çevrenizde hangi konularda önyargılar olduğunu tartışın. İletişimi aksatan, ilişkileri bozan önyargıların insanları nasıl kuşatmış olduğunu fark edin.
- **Gezi:** Öğrencilerden 3-4 grup oluşturun. Her grup okulun ya da evlerinin yakın çevresinde bulunan farklı bir pastaneye giderek gözlem yapsın. Vitrinin ve ürünlerin fotoğrafını çeksinler. Dönüşte ziyaret ettikleri pastanenin vitrini, ürünleri, hizmetiyle ilgili izlenimlerini diğerleriyle paylaşsınlar. Euforbia Hanım'ın pastacı dükkânının gerçek hayattakilerden farkını ortaya çıkarın.
- **Sunum:** Öğrenciler 4 gruba ayrılın. Her grup mutfak kültüründe pastacılığa ilişkin birer sunum hazırlasın. Örneğin bir grup Fransız mutfağının, bir grup Avusturya mutfağının tarihini ve gelişimini araştırırken, bir grup günümüzde farklılaşan pasta tasarımlarını, son grup da şekerin insan sağlığına zararlarını araştırabilir. Ortaya hem çok renkli sunumlar hem de yararlı paylaşımlar çıksın.
- **Uygulama:** Pastalarla bezeli bu hikâyenin havasını sınıfta yaşatmak için öğrencilerden gönüllü olanlar evlerinde becerilerine göre kek ya da kurabiye yapsın. Mümkünse hazırlama ve pişirme sürecinin çeşitli aşamalarını videoya kaydetsinler. Videolar sınıfta izlenirken, kek/kurabiye pişiren öğrenciler mutfak deneyimini anlatsın ve yaptıklarını arkadaşlarına ikram etsin.
- **Yazma:** Herkes, koşullar uygun olsa katılmaktan mutluluk duyacağı gerçek ya da hayali yaz kursunu kısaca anlatan bir tanıtım yazsın. Kursun amacını, kendisine olası katkılarını, sonucunda edineceği becerileri içeren bu yazılarla kişilerin hem yaratıcılıkları hem de ilgi alanları sergilenmiş olacak.
- **Canlandırma:** Öğrencilerden isteyenler, kentsel dönüşümde yok edilecek bir ev, dükkân, bahçe ya da ağacın heykeliymiş gibi davranarak canlandırma yapmaya çalışsın. Canlandığına yıkımdan nasıl etkileneceğini ve duygularını anlatsın. Diğerlerinin sorularını cevaplasın. Kentsel dönüşümün, geçmiş ve yaşanmışlıkları yok eden yönüyle ilgili farkındalık yaratılsın.